

ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΡΟΣ

Τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
Κ. Νικήτα Κακλαμάνη

.....

ΘΕΜΑ: Πρόταση σύστασης Εξεταστικής Επιτροπής, κατά το άρθρο 68 παρ. 2 του Συντάγματος και τα άρθρα 144 επ. του Κανονισμού της Βουλής, για τη διερεύνηση τυχόν ευθυνών των αρμόδιων αξιωματούχων (πολιτικών και μη), μέσω πράξεων ή παραλείψεων και εν γένει όλων των πτυχών του διαχρονικού προβλήματος των προστίμων από τις αγροτικές επιδοτήσεις, καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), με στόχο την αποκατάσταση της αξιοπιστίας του και την ανάκτηση της εμπιστοσύνης του αγροτικού κόσμου.

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.) ιδρύθηκε το έτος 1998 (Ν.2637/1998) και είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, που λειτουργεί από το 2021 υπέρ του δημοσίου συμφέροντος και εποπτεύεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στόχος του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., ως Οργανισμού Πληρωμών είναι να καταβάλλει έγκαιρα, σωστά, κανονικά και με διαφάνεια τις αγροτικές ενισχύσεις που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον γεωργικό τομέα. Συγκεκριμένα, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. διαχειρίζεται για λογαριασμό της Ελλάδας, τις ενισχύσεις των δύο ενωσιακών ταμείων για τη χρηματοδότηση των γεωργικών δαπανών του ενωσιακού προϋπολογισμού, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) καθώς και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (ΕΤΑ).

Δικαιούχοι των ενισχύσεων είναι κυρίως οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι, αλλά και οι επενδυτές του αγροτικού τομέα, μεταποιητικές επιχειρήσεις κ.λπ. Διευκρινίζεται ότι, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δεν προσδιορίζει ούτε επεμβαίνει στο περιεχόμενο της ενωσιακής πολιτικής για τη γεωργία, αλλά καθορίζει τις πρακτικές λεπτομέρειες που σχετίζονται με τη χορήγηση των ενωσιακών ενισχύσεων και φροντίζει, ώστε να υλοποιηθούν όλα όσα προβλέπονται από τα θεσμικά κείμενα που αναφέρονται στην Κοινή Αγροτική Πολιτική. Συνεπώς, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. είναι ένας οργανισμός στον οποίο στηρίζεται η αγροτική μας παραγωγή, που ελέγχει και ελέγχεται, προκειμένου να κατανεμηθούν δίκαια, σωστά και νόμιμα τα πάνω από 3,2 δις ευρώ που διαχειρίζεται ετησίως.

II. Η ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ

Είναι αλήθεια ότι **το πρόβλημα των προστίμων για αγροτικές επιδοτήσεις είναι διαχρονικό**. Το πρώτο μεγάλο σκάνδαλο ήταν αυτό του «καλαμποκιού» στα μέσα της δεκαετίας του '80, ενώ και στη συνέχεια έλαβαν χώρα μία σειρά από αλληπάλληλες περιπτώσεις κακοδιαχείρισης, με τη χρεοκοπία εκατοντάδων αγροτικών συνεταιρισμών, ενώ κονδύλια που προορίζονταν για γεωργικές αναδιαρθρώσεις κατευθύνονταν από επιτήδειους για την εξυπηρέτηση διαφορετικών σκοπών.

Την περίοδο 1998-2004 η Ελλάδα πλήρωσε πρόστιμα άνω των 860 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ από το 1996 μέχρι σήμερα η χώρα έχει αντιμετωπίσει συνολικά πρόστιμα ύψους 2,7 δισεκατομμυρίων. **Από το ύψος και τη συχνότητα της επιβολής κυρώσεων με διαφορετικές κυβερνήσεις και διοικήσεις, καθίσταται σαφές ότι απαιτείται μια ενδελεχής έρευνα για την ανάδειξη των συστημικών αστοχιών γύρω από τη λειτουργία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προκειμένου τα φαινόμενα αυτά να εξαλειφθούν στο μέλλον.** Για να είναι όμως αυτό εφικτό, η συζήτηση δεν μπορεί να περιοριστεί στην αναζήτηση δήθεν ποινικών ευθυνών πολιτικών προσώπων μιας συγκεκριμένης περιόδου, ειδικά όταν από τη μελέτη του φακέλου που διαβιβάστηκε στη Βουλή χωρίς αξιολόγηση, όπως επισημαίνεται και στο σχετικό διαβιβαστικό, δεν

παρουσιάζονται απτά και συγκεκριμένα στοιχεία που να στοιχειοθετούν και τις ελάχιστες ακόμη ενδείξεις που απαιτεί το Σύνταγμα για την περαιτέρω ποινική διερεύνηση από τη Βουλή των δύο αναφερόμενων πολιτικών προσώπων. Άλλωστε, όπως ρητά αναφέρεται στην υπό εξέταση δικογραφία, η ποινική διερεύνηση των μη πολιτικών προσώπων συνεχίζεται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, ενώ επισημαίνεται ότι δεν έχουν ασκηθεί διώξεις ή απαγγελθεί συγκεκριμένες κατηγορίες. Πολιτική και ποινική ευθύνη όμως διαφέρουν: Η πολιτική ευθύνη έχει αντικειμενικό χαρακτήρα, η ποινική ευθύνη απαιτεί συγκεκριμένα στοιχεία που να τη στοιχειοθετούν σύμφωνα με την ποινική νομοθεσία ώστε τυχόν πρόταση περαιτέρω διερεύνησης να μην είναι προδήλως αβάσιμη.

Σημειώνεται, άλλωστε ότι η διαβίβαση της εν λόγω δικογραφίας που εξετάστηκε ενδελεχώς από τους βουλευτές της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, σχετίζεται αποκλειστικά και μόνο με το ερμηνευτικό ενδεχόμενο της τυχόν παραγραφής των αξιόποινων πράξεων κατά το μέρος που φέρονται να έχουν τελεσθεί κατά την προηγούμενη βουλευτική περίοδο. Ήδη όμως με τη συνταγματική αναθεώρηση του 2019, από την έναρξη της ισχύος του Ψηφίσματος της Θ' Αναθεωρητικής Βουλής, καταργήθηκε η ειδική αποσβεστική προθεσμία για τα αδικήματα των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών και η σχετική συνταγματική διάταξη εφαρμόζεται απευθείας, οπότε δεν τίθεται κανένα ζήτημα παραγραφής ευθυνών πολιτικών προσώπων. Τούτο επιβεβαιώνεται και από το άρθρο 62 του ν. 5197/2025 (Α' 76), το οποίο, ήδη κατά τη ρητή γραμματική του διατύπωση, απλώς διαπιστώνει την κατάργηση της αντίστοιχης διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3126/2003 (Α' 66) από την έναρξη ισχύος της συνταγματικής αναθεώρησης του 2019. Δεν δύναται όμως, όπως σημειώνεται και στη σχετική Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης του ν. 5197/2025, να αποδοθεί στην ανωτέρω νομοθετική πρωτοβουλία «το οποιοδήποτε συστατικό ή διαπλαστικό περιεχόμενο υπό την έννοια της δημιουργίας νέων νομικών καταστάσεων».

III. ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Η πρόσφατη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2025/1147 της 11ης Ιουνίου 2025), που αφορά σε διορθώσεις στα κονδύλια του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ για 17 κράτη μέλη, περιλαμβάνει και την Ελλάδα, με συνολική δημοσιονομική διόρθωση **415.051.036,74 ευρώ**. Οι έλεγχοι που οδήγησαν σε κυρώσεις ξεκινούν από το 2009 και φτάνουν μέχρι και το 2023 και οι συγκεκριμένοι καταλογισμοί αφορούν την περίοδο από το 2016 έως και το 2023. Καλύπτουν δηλαδή θητείες κυβερνήσεων διαφορετικής πολιτικής κατεύθυνσης, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να αποδοθεί ευθύνη σε μία μόνο περίοδο ή πρόσωπο.

Οι δημοσιονομικές διορθώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μια διαδικασία, με την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μειώνει ή ανακτά χρηματοδοτήσεις που έχουν χορηγηθεί σε κράτη μέλη μέσω των διαρθρωτικών ταμείων ή του γεωργικού ταμείου, όταν διαπιστώνονται παρατυπίες, παραβιάσεις κανόνων ή ανεπάρκειες στα συστήματα ελέγχου και διαχείρισης.

Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που προσδιορίστηκαν για τη χώρα μας, στην πρόσφατη εκτελεστική απόφαση της Ε.Ε., αφορούν σε ευρήματα της DG AGRI στο πλαίσιο τακτικών ελέγχων, στο σύστημα διαχείρισης των ενωσιακών ενισχύσεων και δεν αφορούν απάτες παραγωγών οι οποίες διερευνώνται από την Δικαιοσύνη. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται σε κάθε χώρα της Ε.Ε. και δημοσιονομικές διορθώσεις προκύπτουν, κάθε φορά που υπάρχουν ευρήματα.

Η Ελλάδα, επομένως, **δεν είναι η μόνη χώρα που υφίσταται διορθώσεις**. Στην ίδια απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επιβάλλονται συνολικές δημοσιονομικές διορθώσεις **σε 17 κράτη μέλη** (ανάμεσα σε αυτά είναι και χώρες της ΕΕ όπως Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία Ολλανδία, Δανία κ.α.), γεγονός που υποδεικνύει πως πρόκειται για μια **συνήθη διαδικασία δημοσιονομικής εποπτείας** της ΕΕ και όχι για ένα μεμονωμένο ελληνικό φαινόμενο. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι δεν πρέπει να υπάρξουν διορθώσεις. Για τον λόγο αυτό, ο Οργανισμός από πέρυσι ετέθη υπό την επιτήρηση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ώστε να εφαρμοσθεί σχέδιο πλήρους εξυγίανσής του και να επιτελεί με μεγαλύτερη διαφάνεια και δικαιοσύνη το έργο του, ενώ την ίδια στιγμή συμφωνήθηκε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλυτικό σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της λογοδοσίας στη λειτουργία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

IV. ΟΙ ΔΟΛΙΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ-ΑΠΑΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Στο σημείο αυτό, πρέπει να γίνει σαφής διάκριση ανάμεσα στις διοικητικές αστοχίες και στις δόλιες πράξεις-απάτες παραγωγών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαχωρίζει τις δημοσιονομικές διορθώσεις (διοικητικά πρόστιμα) από τις πράξεις απάτης, και έτσι τις αντιμετωπίζει και η δικαιοσύνη. Στην πρώτη περίπτωση, το Δημόσιο επιστρέφει τα κονδύλια με συγκεκριμένους μηχανισμούς (δημοσιονομική διόρθωση, συμψηφισμός με μελλοντικές εκταμιεύσεις, κρατικός προϋπολογισμός). Στη δεύτερη περίπτωση, τα ποσά ανακτώνται από τους καταδικασθέντες, μετά την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας. Περιπτώσεις απάτης σε βάρος του Οργανισμού από παραγωγούς εξετάζονται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Δικαιοσύνης. Οι περιπτώσεις αυτές διερευνώνται και, εκτός από τις ποινικές ευθύνες, επιστρέφονται και οι παράνομες ενισχύσεις ως αχρεωστήτως καταβληθείσες. Θυμίζουμε ότι πρόσφατα επεστράφησαν (λόγω κακής πληρωμής του 2022), ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, περί τα 50 εκατ. ευρώ, σε τρεις δόσεις, με παρακράτηση από την καταβολή επομένων ενισχύσεων. Ανεξαρτήτως όμως αυτού, τα αναδυόμενα πραγματικά περιστατικά της με Α.Β.Μ. Ε.Ε.Ε. 2024/98 ποινικής δικογραφίας χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης, στον βαθμό στον οποίο παραπέμπουν σε συντονισμένη και ζημιογόνο δράση μελών της Διοίκησης και υπαλλήλων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., με αποτέλεσμα την αδρανοποίηση κάθε ουσιαστικού ελέγχου πιθανής απάτης σε βάρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, το κομβικό ζήτημα εν προκειμένω, είναι κατά πόσο, στη βάση και του περιεχομένου των συνομιλιών στελεχών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. με τη Διοίκηση αλλά και με πολιτικά πρόσωπα διαφορετικής κομματικής προέλευσης, η εν λόγω αδρανοποίηση δεν έγινε τυχαία, αλλά αποτέλεσε αναπόσπαστο τμήμα μίας ενορχηστρωμένης προσπάθειας διασπάθισης ευρωπαϊκών κονδυλίων, με τη λήψη ενισχύσεων από αιτούντες που στοχευμένα, κατά την υποβολή ενιαίων αιτήσεων ενίσχυσης στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., δήλωναν ψευδή στοιχεία, τόσο σχετικά με το ζωικό κεφάλαιο που διατηρούν, όσο και σχετικά με τις μισθωμένες εκτάσεις, καλλιεργούμενες ή βοσκότοπους, βάσει των οποίων θεμελιώνουν δικαίωμα λήψης υψηλών ενισχύσεων.

Επιπλέον, από το περιεχόμενο των συνομιλιών, δυνάμει της άρσης του τηλεφωνικού απορρήτου, φαίνεται να προκύπτουν ενδείξεις εκτεταμένης διαφθοράς εντός του Οργανισμού, με συνεχείς

συνομιλίες υψηλόβαθμων υπηρεσιακών παραγόντων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. μεταξύ τους, με ισχυρούς γεωργοκτηνοτρόφους, με τους εκμεταλλευόμενους τα Κέντρα Υποβολής Δηλώσεων, έχοντας ως σκοπό την παραβίαση των διατάξεων και την παράνομη λήψη επιδοτήσεων από γεωργοκτηνοτρόφους, την παράκαμψη διαδικασιών επιτόπιων ελέγχων, είτε τη μετάθεσή τους χρονικά, ώστε να είναι σε θέση να εμφανίζουν ζωϊκό κεφάλαιο που δεν τους ανήκει, είτε την ακύρωση ελέγχων, είτε τη συνεννόηση, ώστε στους επιτόπιους ελέγχους να εμφανιστούν ελεγκτές που θα επιδείκνυαν τη μέγιστη επιείκεια και δεν θα έβρισκαν παρατυπίες, ενώ γνώριζαν καλά ότι οι ελεγχόμενοι μετακινούσαν ζώα από άλλες εγκαταστάσεις για να τα εμφανίσουν ως δικά τους. Σε συνάρτηση με τα ανωτέρω, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, διεξάγονται ενδελεχείς έρευνες από τις αρμόδιες αρχές ως προς περιπτώσεις παράνομης είσπραξης αγροτικών ενισχύσεων από μεγάλους αριθμούς αγροτών και κτηνοτρόφων, ενώ έχουν ασκηθεί και ποινικές διώξεις σε πρώην ανώτατα διοικητικά στελέχη του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η ενίσχυση βοσκοτοπικών εκτάσεων είναι μια νόμιμη διαδικασία. **Υπάρχουν βέβαια προϋποθέσεις.** Επί αυτών των προϋποθέσεων, υπήρξαν άνθρωποι, οι οποίοι γνωρίζοντας τις αδυναμίες του συστήματος κατάφεραν, π.χ. με πλαστά ενοικιαστήρια εκτάσεων, να διεκδικήσουν ενισχύσεις. **Ειδικότερα, ήδη από το 2014 υιοθετήθηκε, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η περίφημη «τεχνική λύση» (αλλού να έχεις το κοπάδι και αλλού να δηλώνεις βοσκότοπο),** την οποία η ΕΕ αποδέχθηκε με την προϋπόθεση ότι σύντομα θα συντάσσονταν τα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης. Προϋπόθεση πάντως παρέμενε για τους βοσκοτόπους η διατήρηση ζωικού κεφαλαίου (βλ. την υπ' αρ. 104/7056/21.1.2015, Β' 147 υπουργική απόφαση).

Στη συνέχεια, όμως, τον Ιούνιο 2015, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ/ΑΝΕΛ (με την υπ' αρ. 1337/12.6.2015, Β' 1337 υπουργική απόφαση) προχώρησε σε τροποποίηση του σχετικού κανονιστικού πλαισίου, επιτρέποντας την πληρωμή ενισχύσεων ακόμα και σε εκείνους που δεν διέθεταν ζωικό κεφάλαιο ! Επί Κυβέρνησης ΝΔ, αντίθετα, προβλέφθηκε και πάλι ρητά η ύπαρξη ζωικού κεφαλαίου ως προϋπόθεση για τη λήψη ενισχύσεων με βάση την έκταση βοσκοτόπων (βλ. το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που εγκρίθηκε τον

Νοέμβριο 2022 και την κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπ' αρ. 1485/391112/22.12.2022, Β' 6647).

V. ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ

Το ελεγκτικό έργο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., μέσω του οποίου επιβεβαιώνονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας των αιτήσεων ενίσχυσης των παραγωγών, για να είναι αποτελεσματικό και σύμφωνο με το ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο, απαιτεί την ύπαρξη και αξιοποίηση κρίσιμων εργαλείων και πληροφοριακών υποδομών, όπως τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης, το Εθνικό Κτηματολόγιο, μια αξιόπιστη και λειτουργική κτηνιατρική βάση δεδομένων, οι Δασικοί Χάρτες, πλήρως και ορθά ανανεωμένο χαρτογραφικό υπόβαθρο, καθώς και ολοκληρωμένα και διαλειτουργικά πληροφοριακά συστήματα. Η απουσία ή η ανεπαρκής λειτουργία των ανωτέρω συστημάτων σε συνδυασμό με τη μείωση του επιτόπιου ελεγκτικού έργου του Οργανισμού επηρεάζει ουσιαστικά την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του ελεγκτικού μηχανισμού του Οργανισμού.

Ως αποτέλεσμα, τα περισσότερα ευρήματα των ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (DG AGRI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απορρέουν ακριβώς από τις εν λόγω ελλείψεις, καθώς επηρεάζουν τους ελέγχους επί των διαπιστώσεων της νόμιμης χρήσης της έκτασης από τον παραγωγό, της αναγνώρισης του είδους της καλλιέργειας, της ύπαρξης του ζωικού κεφαλαίου κ.α..

Τα ίδια ευρήματα, παρά τις συστάσεις της DG AGRI, εντοπίζονται διαχρονικά, και συνεχίζονταν μέχρι και πολύ πρόσφατα. Η συστηματική επανάληψη των ίδιων διαπιστώσεων, χωρίς ουσιαστική αντιμετώπιση των υποκείμενων αιτίων, έχει οδηγήσει στην επιβολή σημαντικών δημοσιονομικών διορθώσεων σε βάρος της χώρας.

Το πρόστιμο των 415 εκατ. ευρώ αφορά **διοικητικά πρόστιμα που επιβλήθηκαν λόγω πλημμελούς εφαρμογής των ευρωπαϊκών κανονισμών που διέπουν τη χορήγηση των ενωσιακών ενισχύσεων. Δεν πρόκειται για χρήματα που η χώρα πρέπει να επιστρέψει, επειδή κάποιοι παρανόμως εισέπραξαν.** Πρόκειται αντίθετα για διοικητικές αδυναμίες στην ορθή

εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανονισμών που οφείλονται στην έλλειψη μηχανισμού και προσωπικού, από την πλευρά του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αλλά και από την πλευρά του ελληνικού κράτους (απουσία κτηματολογίου και βοσκοτοπικών χαρτών).

Η συνολική εικόνα του ζητήματος δεν μπορεί να αποκοπεί από το **πολιτικό πλαίσιο στο οποίο προέκυψαν οι παραβάσεις**. Τούτο διότι οι διορθώσεις αφορούν τόσο την περίοδο έως τις εκλογές του 2019, κατά την οποία προβλέφθηκαν διαδικασίες που αποδείχθηκαν ελλιπείς και ατεκμηρίωτες, όσο και την περίοδο από το 2020 έως σήμερα, κατά την οποία, λόγω θεσμικών αδυναμιών ως προς τη λειτουργία κρίσιμων υποδομών (όπως το Κτηματολόγιο, οι δασικοί και βοσκοτοπικοί χάρτες, η λειτουργική κτηνιατρική βάση), συνεχίστηκε (προς αποφυγή διακοπής των ενισχύσεων) η εφαρμογή του ίδιου πλαισίου διαδικασιών, με αποτέλεσμα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεωρήσει ανεπαρκείς ακόμη και τις παρεμβάσεις βελτίωσης που επιχειρήθηκαν από πρόσφατες διοικήσεις.

VI. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ

Η εντολή που έλαβαν από το **2019** όλοι οι διατελέσαντες υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων από τον Πρωθυπουργό ήταν να θωρακίσουν θεσμικά το κράτος απέναντι στις παρατυπίες και να προχωρήσουν σε όλες τις αναγκαίες αλλαγές. Το μήνυμα της μηδενικής ανοχής αποτυπώθηκε στην εντατικοποίηση των ελέγχων για τον εντοπισμό παράνομων πληρωμών που οδήγησαν χιλιάδες υποθέσεις στις διοικητικές αρχές ή στις δικαστικές αίθουσες. **Συνολικά ελέγχονται πάνω από 5.200 φυσικά πρόσωπα αλλά και νομικά πρόσωπα**, και σε πολλές περιπτώσεις οι εμπλεκόμενοι αντιμετωπίζουν διώξεις ή οι υποθέσεις τους βρίσκονται στο ακροατήριο.

Στο διάστημα αυτό και με στόχο την καλύτερη λειτουργία του Οργανισμού, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι:

-Έχουν γίνει όλες οι ενέργειες και ο **Οργανισμός αποκτά δικό του επαρκές, πληροφοριακό σύστημα**, γεγονός που θα συμβάλλει στους διασταυρωτικούς ελέγχους.

-**Εντατικοποιήθηκαν οι επιτόπιοι, διοικητικοί και διασταυρωτικοί έλεγχοι**, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την αξιοπιστία του συστήματος.

-Ελέγχθηκαν για τα καθεστώτα βασικής, αναδιανεμητικής, νεαρής ηλικίας και ορεινών περιοχών 12.846.451 αγροτεμάχια μέσω σύγχρονων μεθόδων παρακολούθησης της γης και 915.569 αγροτεμάχια για συνδεδεμένα καθεστώτα.

-Προωθήθηκε η **εμπροσθοβαρής υλοποίηση των σχετικών συμβάσεων για την αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.**, προκειμένου να επιτευχθεί η ταχύτερη δυνατή προσαρμογή του στα ευρωπαϊκά κριτήρια διαπίστευσης.

-Υπάρχει πλήρης και συνεχής συνεργασία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον Ευρωπαϊκό Επίτροπο αλλά και με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

-Διακόπηκε η εφαρμογή της «τεχνικής λύσης» και εφαρμόστηκε το σύστημα που συνδυάζει τις δηλώσεις ΟΣΔΕ και παράδοσης γάλακτος και κρέατος.

-Για πρώτη φορά υιοθετήθηκε, σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ένα **ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (Action Plan)** με 45 στοχευμένες παρεμβάσεις για την αναδιοργάνωση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.. Η εφαρμογή του ξεκίνησε την **11η Σεπτεμβρίου 2024**, μήνες προτού η επίμαχη δικογραφία αποσταλεί στη Βουλή -όταν ο Οργανισμός τέθηκε υπό την επιτήρηση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων- και με την πλήρη υλοποίησή του **διασφαλίζεται η συμμόρφωση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. με τους ευρωπαϊκούς κανόνες λειτουργίας, ελέγχου και διαφάνειας.**

Το σχέδιο δράσης από το 2024, και η σταδιακή αναβάθμιση των υποδομών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δείχνουν τη **βούληση της κυβέρνησης για αλλαγή και διασφάλιση της νομιμότητας, ανεξάρτητα από τις συγκυρίες της επικαιρότητας**, με τελικό στόχο έναν Οργανισμό σύγχρονο, διαφανή και αξιόπιστο για τους Έλληνες παραγωγούς.

Για τη ριζική αντιμετώπιση των παθογενειών που διαπιστώθηκαν, **αποφασίστηκε, ανακοινώθηκε και δρομολογείται ήδη η απορρόφηση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων**, μια ανεξάρτητη αρχή που λειτουργεί με αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα.

Η Κυβέρνηση διαχειρίζεται την κρίση με θεσμικό και μεθοδικό τρόπο. Αντί να μεταθέτει ευθύνες ή να υποτιμά τις παρατηρήσεις των ευρωπαϊκών αρχών, έχει προσεγγίσει το θέμα με νηφαλιότητα, έμφαση στη διαφάνεια και τεκμηριωμένη στρατηγική υπεράσπισης της χώρας.

Παράλληλα λαμβάνει όλα εκείνα τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την πλήρη κάθαρση του Οργανισμού, καθώς **το πραγματικό ερώτημα- πέρα από τις νομικές ευθύνες που θα αποδοθούν- δεν είναι το ποιος ευθύνεται περισσότερο ή λιγότερο για το παρελθόν, αλλά το πώς θα διασφαλισθεί η σωστή και δίκαιη λειτουργία του συστήματος καταβολής των αγροτικών ενισχύσεων και δεν θα υπάρξουν νέα λάθη.**

Επομένως, κατόπιν των ανωτέρω, το βασικό ζητούμενο παραμένει η **αποκατάσταση της αξιοπιστίας του συστήματος πληρωμής των αγροτικών ενισχύσεων**, ώστε να συνιστά έναν **αξιόπιστο, αποτελεσματικό και δίκαιο μηχανισμό για όλους τους παραγωγούς** της χώρας. Άλλωστε, η εμπιστοσύνη του αγροτικού κόσμου προς την Πολιτεία είναι καθοριστικής σημασίας για την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας και μόνο μέσα από **διοικητική αποτελεσματικότητα, διαφάνεια και διαρκή συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πλαίσιο** μπορεί να διασφαλιστεί. Προς αυτή την κατεύθυνση απαιτείται, ενδεικτικά, **πρώτον**, να αποσαφηνισθεί το εύρος των παθογενειών στη λειτουργία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.. **Δεύτερον**, να εξετασθεί γιατί επελέγη και παρέμεινε σε ισχύ επί σημαντικό χρονικό διάστημα η λεγόμενη «τεχνική λύση» για τον καθορισμό των ενισχύσεων στους κτηνοτρόφους σε συνδυασμό και με την καθυστέρηση στην υλοποίηση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης. **Τρίτον**, να διερευνηθεί πώς αξιοποιούνται τα νέα ψηφιακά εργαλεία, το δασολόγιο και το κτηματολόγιο στο ελεγκτικό έργο. **Τέταρτον**, να εξετασθούν τα πεπραγμένα των εκάστοτε διοικήσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και πολιτικών ηγεσιών του αρμόδιου Υπουργείου για την αντιμετώπιση των παθογενειών αυτών, τη λειτουργία αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου και τη διαβίβαση υποθέσεων απάτης στις αρμόδιες δικαστικές αρχές. **Πέμπτον**, να ελεγχθεί ποιοι ζήτησαν και έκαναν διασταυρωτικούς ελέγχους, πόσοι τέτοιοι έλεγχοι έγιναν και ποιο ήταν το αποτέλεσμα τους και η διάρκειά τους, όπως επίσης ποιο ήταν το σύστημα επιλογής ελέγχων και αν εφαρμοζόταν με συνέπεια. **Έκτον**, να εξετασθεί η σχέση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. με τον Τεχνικό Σύμβουλο και οι αιτίες της σχέσης αυτής, οι ενέργειες που έγιναν ή δεν έγιναν για να μπορέσει ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. να λειτουργήσει με μεγαλύτερη αυτάρκεια καθώς και η τυχόν ύπαρξη οικονομικών ή άλλων συμφερόντων που διεκδικούν συμμετοχή στη λειτουργία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και ασκούν διαχρονικά αθέμιτη επιρροή σε αυτή. **Εβδομον**, να διερευνηθούν τα αίτια για την επιβολή των δημοσιονομικών διορθώσεων στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Για τους λόγους αυτούς η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας:

Προτείνει τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής, κατά το άρθρο 68 παρ. 2 του Συντάγματος και τα άρθρα 144 επ. του Κανονισμού της Βουλής, που θα διερευνήσει όλα τα ανωτέρω ζητήματα που έχουν ανακύψει σχετικά με τη λειτουργία του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), όπως αυτά εκτέθηκαν ανωτέρω, με γνώμονα την ανάδειξη τυχόν ευθυνών και την αποκατάσταση της αξιοπιστίας του συστήματος πληρωμής των αγροτικών ενισχύσεων, ώστε να αποτελεί έναν αξιόπιστο, αποτελεσματικό και δίκαιο μηχανισμό για όλους τους παραγωγούς της χώρας.

